

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

# NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom raspu malo stvari, a celoga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju. nefraukirani se primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće. 1 na godinu 5 K za seljake 1 na godinu ili K 5, —, odn. K. 2-50 na pol godine

Izvan carovine više poštarina. Plata i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. 200 stali 20 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

## Božić!

Slava na visinah Bogu i mir ljudem na zemlji, koji su dobre volje!

Taj andjeoski piv o se preko dvadeset stoljeća sirom kršćanskog svijeta dozivajuć narodom u pamet uspomenu na dolazak Spasitelja svijeta. I za narodjenja Isusovog vladano je u rimskom carstvu prividan mir, ali taj mir pomutila je iznenada „Zvezda sa iztoka“, koja se je pokazala mudracem, koji se dadoše na daleko putovanje, da se poklone novorodjenomu kralju.

Pisci i mudroznanici znali su iz svetih knjiga, da će se pokazati na dalekom iztoku obećana „Zvezda“, kao predteča Sina božjega. Isti kralj Irud, komu se navratitše mudraci sa iztoka, nebijaše iznenaden pojavom prorokašne „Zvezde“, jer naložih odmah svojim pismoznancom, da potraže u svetih knjigah mjesto, gdje se je imao naroditi „kralj mira“. Ali dolazak „kralja mira“ uzbunio je kralja, koji se je pobojao za svoju vlast, jer ga proroci opisaše kano silnog vladara, kao kralja kraljeva. Nu taj silni kralj imao je ugle dati svetlo božje u neznatnom gradiću Bellehemu, u siromašnoju pastirskoj stalići. „Zvezda sa iztoka“ povede mudracc u Bellehem, zaustavi se nad Stalicom, u koju unidjoše po-božni putnici, da se poklone obećanom „kralju“. Sa nebeskili visina zapjevaše andjeli: „Slava na visinah Bogu i mir ljudem, koji su dobre volje“.

Božji poslanici naviestiše narodom naredjenje Kristovo pjesmom, koja odjekuje i danas u svih hramovih kršćanskog svijeta. Oni zapjevaše prvi Svevišnjemu slavu i sazivaše mir ljudem na zemlji, koji su dobre volje.

I doista imadu narodi, slaveći spomen-blagdan narodjenja Spasitelja, razloga, da mu se vesele, jer to je blagdan sveobćeg mira i medjusobne ljubavi. O tom veličanstvenom blagdanu svega kršćanstva mora da se napuni svačije srce iskrenim veseljem, nepomućenim mirom. Doslaskom bo Spasiteljevim sinulo je narodom sjajuo sunce istine i prava, koje je raspršilo tmine neznanja i razkinulo lance robstva.

Otac naš nebeski smilovao se je grišnom svijetu poslav mu svoga Sina, da ga oslobodi od smrti vječne. I on je došao na zemlju kao Bog-čovjek podvrgav se svojevoljno najstrašnijim mukam i najgroznojij smrti, da ublaži srebu božju i da nas rieši vječnog robstva. Uspomeni tog veličanstvenog dolaska Sina božjega raduju se narodi punim pravom pjevujući slavu Ocu Stvoritelju i Sinu Odkupitelju.

Naš narod — osobito u Istri — neima baš ljetos razloga da se od srca veseli, jer nesamo, što ga biju svakojake elementarne nevolje, on čami sirota još uvijek većinom u tmimi neznanstva, on još uvijek nemože do svojeg prava ni u crkvi, ni u školi, ni u javnih uredih; s njim postupaju još uvijek i crkvene i svjetske oblasti kano da nije stvoren na sliku i priliku božju, kano da je bezpravan, kano da mu je sudjeno, da vječno služi i robuje. Ali on nezdavja, on se čvrsto opire bezdušnim nasilikom, on se nada konačnoj pobjedi, jer nije izgubio nikada vjere u Onoga, koji je najvećma volio uboge i sirote, llaćene i zanemarene. On će i sada povodom veličajnih božićnih blagdana za časak zaboraviti na svoju biedu i nevolju, te će kršćanskom samozatajomi oprostili onim, koji ga danonice na muke razapinjui.

U hranovih našega naroda od-

jeknuti će ovih dana andjeoski piv: Miš onim, koji su dobre volje, akoprem se znoje i muče; mir onim, koji nedužno trpe, koji se bore za pravo, koji su proganjani i pedepsani, premda nedužni.

Naš hrvatski narod u Istri, premda neuk i siromašan, neima ipak razloga, da zdvaja za svoju budućnost. Ako i polagano, on se ipak budi, osvješćuje i traži svoja prava. Ti on već znade, da nije sam, da nije osamljen na svijetu, da ima braće na milijuni, koji s njim iskreno čute i saučestvuju bratski s njim u muci i nevolji njegovoj. Ova braća mu i pomažu zborom i tvorom, nastojeći iskreno, da se rieši tudjega robstva, da se osvosi na vlastite noge, da bude svoj na svomu.

Radi toga valja i njemu, da zasue visoko rukave, da se poduje sve to živahnijem poslovanju na svakom polju ljudskog znanja i umjeća. Samo rad, požrtvovan, nesebičan i pošten rad, uzdržaje i spašava pojedinca, družine i narode.

Radimo dakle svi, ustrajno, požrtvovno i nesebično oko gradnje narodne zgrade, pa da vzmognemo u njoj što prije i što svečanije proslaviti, slobodni i ujedinjeni, veličanstvenu uspomenu na porodjenje Krista-Spasitelja! U to ime, hrvatski narode: bio Ti čestit Božić!

## Istarski sabor.

U Kopru, 27. oktobra 1904.

### XII. sjednica.

(Nastavak)

Polpisani, izloživ rečeno i utvrđujući: da je presvj. g. predjednik sa svojim miškom ad 1. i sa svojom opazkom ad 2.) povrijedio §. 20., stavak 3., pravilnika o razpravi poslova pokrajinskoga sabora Istre, pošto se tu kaže, da interpelovani — u

ovom slučaju predjednik sabora — može odgovoriti odmah ili si pridržati odgovor za koju drugu sjednicu ili navesti razloge da nije dužan odgovoriti;

da je isti g. predjednik svojom izvjavom i svojim postupkom ad 6) povrijedio §. 41. rečenoga pravilnika, u kojem se izričito ustanovljuje, da se u zapisniku imade među ostalim utvrditi sve predloge u točnom sadržaju i sa imenom predlagatelja;

da je isti g. predjednik sa svojom izvjavom ad 3.) 4.) i 5) povrijedio k. li § 33. stavak 3. istog pravilnika, u kojem se izričito kaže, da se promjene i dodaci mogu predati prije nego li svrši podrobna rasprava i da se ih ima, ako su poduprti od trojice zastupnika dotični predložiti zast. dra. Laginje i Mandića bili su postavljani u ime svih sab. članova manjine — obuhvaliti u toj razpravi, toli članak 19. temeljnog drž. zakona od 21. decembra 1867. D. Z. L. broj 142., kojim je svim narodima, dakako i njihovim zastupnicima, dano pravo porabe njihovog jezika, i me-tnuo se u očitju protimbu sa previšnjim odlukama od 14. septembra 1895. (protičlana u sab. sjednici 8. januara 1896. u Poreču) i 17. februara 1898. (protičlana u sab. sjednici 23. februara 1898. u Puli), kojimi bijahu zaključili većine sabora od 14. januara 1895. i 10. februara 1898. li-čujući se dodatka k §-u 13. pravilnika glesćeg, da je razpravni jezik sabor-skih poslova talijanski i da se interpelacije i predložci ne mogu postaviti nego u tom jeziku proglašeni kao nevaljani i kao oni, koji ne mogu stupiti u krijepost;

da je isti g. predjednik sa svim svo- jim rečenim postupkom onemogućio vr-šenje §-a 42. saborskog pravilnika, po kojem bi stenografski izvještaji morali sa- državati potpuno izloženje svega, što se je reklo ili učinilo u sjednicama, kao i vr-šenje §a 40. zem. pravilnika za Istru, po kojem bi se imalo Njeg. Veličanstvo točno i podpuno izvjestiti o saborskom djelovanju;

### PODLISTAK.

## Nešto iz starog Vrbnika.

Prevrćuć jednoga dana stare i prašne hartije u jednoj arhivu jednog starinskog grada, namjerim se na jedan stari, od miševa napolak ogolodani svezak, koji mi oduzme svu pozornost i stadem ga prelistavati. Mene je zanimao, a možda će još koga, tim više, što ovi spisi, poslie vrbničkog statuta, radi svoje starine a i originalnosti zaslužuju, da se na čisto stave i obiclodane. Požaliti mora svako skupa s menom, što su na ovim hartijama mi-ševi izgrizili ime auktora ili prepisača i godinu, koje su pisane, dapače nemaju ni naslova jer falj takodjer početni list. U koliko sam mogao razabrati po sadržaju, spisi su morali nositi ime: „Knjiga od urdin ili zapovidi starostavnoga grada Verbnika“, ili ako nije baš tak, bit će svakako stogod sličnoga, a glavno je za nas, što je u njima napisano, te za naslov nisam ni ja tri mnogo glave, a tako

neće mislim ni drugi. Upozorujem još čita- telje, da nisam pridržao stari jezik hrvatski, kojim su ta pisma pisana, te time možda odzeo pismima svu arheološki vrednost njihovu, a da ni nespominjem historičku važnost. Pa makar ni se i zamjeri za to, ja sam ipak uzeo novi način hrvatskog govora i pisanja, jer u pismima sam često sicer u svakoj izreci nailazio na latinske rieči ponješane sa vrbničkim govorom, a kako rekoh, glavne stvari to ipak ne mijenja. Ova „knjiga od urdin“, sprijateljimo se s ovim nazivom i zovimo je tako, ima kral- lak uvod u latinskom jeziku, a zatim do- naša „uridine“ jedan za drugim pod na- slovom: urdin I., II. itd. Uvod donasam doslovno preveden na hrvatski, a uridine ću preneti samo nekoje. Uvod glasi:

Otkad nas je naša oćinska občinska uprava usrećila sa nekim modernim no- vetajinama, kao što n. pr. obć. policijoti, otkad je popuštajući, a da se i sami ne osjetiše, malo po malo počela i one ma- občinske autonomije (slobodšćine), što je uživaju naše občine, a koju znade obra-

niti samo jedan energičan načelnik i jedan viešt obć. tajnik, koji mora da bude de- sna ruka načelniku, u duša občine, otkad je, vedimo, ono malo svojih slobod- ština skućila pod oćinsko okrilje vojene krajine — od tada, reg bi, da po gradu Vrbniku teče samo med i mlieko. Otkada je pak u Vrbniku gradu ustrojen jedan c. kr. ured više, ured naimo graničarske postaje; otkada je vrbničane snašla sreća, da mogu dobiti jedan „topli“ stisak des- nice ili „sladki“ posmjeh, ili pak sjesti za trpezu i proći vrijeme u jednoj „ćakuloni“ ili „trešetse“ — a tu čast i sreću, istini za volju, neuziva svaki smrtnik grada Vr- bnika — otkad može koji sretnik prosje- diti u dokolici sa jednim ili drugim od gg. graničeva pri „čašici razgovora“ — od tada vrbničani ne mare više ni za med ni mlieko, jer u gradu ima sada u obilju i srebra i zlata, te im ne treba više pje- vati: „U Vrbniku bilo je dosta srebra, zlata, dokle nisu šarenjaci kucali na vrata...“ već sada nek se ori samo retrain: „pijmo ga, pijmo ga...“ itd. — Ovako

svršava uvod i poćinju urdini. — Urdin I.: — Jednoga liepoga člana, da li u utro li u podne, ne sjećanio se više, puće u Vrbniku „befehl“ zapoviel „a publika konošenera“, da ljudi ne smiju vis- jasiti ni koze ni krave, ni oša ni vola, ni mulec ni konja, ako ne do „Poklončića“. Zasto? Jer da je neki na oslu tako naglo na „verskokec“ prošao uzbrdice pred „sv. Anton“ na placu, da je brižno živo na placi nasred kola poskliznuo, palo i zba- cilo konjanika, pardon „osulnika“ i prebilo noge?! — Urdin II.: — Osvane — koga dana pak, tvrde glave ko što jesmo, ne- znaamo ni jutra ni večeri, — proglas na narod i u gradu i p. svoj Rusiki i Ga- ricu, da svi oni gospodari i negospodari, lišona svi, koji voze kola u grad, bila ona kreala pšenice, vina ili kukuruzna, ili pak prazna, da čim nastane „zahoj“ ili kada je oblačno, onda nema „zahoja“, kada brodi i vapori spuste bandiru, da mo- rajdu držati na vozovima svjetlićke (ferale) ili barem hodeći uz voz jednu takovu u ruci nositi. Zasto? Izpostavilo se je



prostori glazbenog zavoda sastalo se je birano obimno iz grada i iz vana. „Sastalo se lju sve, što se bavi knjigom, glazbom ili umjetnošću, da izkažu počast velezasluznomu mužu. Kad je stupio u dvoranu siedi starac, pozdravilo ga je obćinstvo burnim i dugotrajnim klicanjem: „Zivio Kuač!“

Zatim je pjevačko društvo „Kolo“ odpjevalo svečanu krasnu pjesmu „Vir“, koja je izazvala buru odobravanja. Pjevala je nadalje i jedna gospođica, ali meni se je osobito dopala krasna primorska popievka „Lipa Mare papir pleva“ što ju odpevaše vrlo liepo učenice glazbenog zavoda i veliko „Kolo“, po sriemskim narodnim popievkama, odpevano upravo majstorski od muzkog zbora „Kola“.

Sav program sačinjavale su sa samo Kuačeve pjesme, te se je svima oduševljeno pljeskalo i auktoru klicalo.

Nakon toga slijedilo je čestitanje svečaru od raznih dostojanstvenika, predsjednika društava, osobito pjevačkih i glazbenih.

Siedi starac zahvalio se je u kratko ali srdačno na svaku čestitku, žaleći što mu narušeno zdravlje ne daje krieposl, a da se zahvali onako, kako bi želio.

Svečaru stigao je velik broj pisemenih i brzajavnih čestitaka iz sviju hrvatskih zemalja, koje su on proputovao i u kojima je nabrao neprocjenjivog glazbenog blaga. K tim iskrenim i zasluženim čestitkama pridružujemo se i mi moleći Svevišnjega, da nam uzdrži još dugo na životu dićnog i velezasluznog Kuača!

## Rusko-japanski rat.

Tokio 20. Admiral Togo javlja o navalama na „Sebastopol“ slijedeće: Dne 15. je flotilja japanskih torpediniera pod zapovj. Otaki napala „Sebastopol“. Jedna japanska torpiljarka je bila više puta pogodjena, te ubijen zapovjednik i 4 momka. Pošto se ladja nije mogla više slobodno kretati, pohrli joj druga u pomoć, ali je i ova bila pogodjena od ruskih granata, te morala umaći, preuzev od prve ljude, a nju pustiv, da potone. Bile su pogodjene još dvie jap. torpedinieri, na kojima je bilo više ubijenih i ranjenih. U akciji dne 14. ov. mj. bilo je ubijenih Japanaea 10, a ranjenih 14. Dne 15. se još jednom ponovila navalna, te su se mogle torpiljavke primaknuti „Sebastopolu“ i nekim razaraćima, opaliv više torpeda, koji su pogodili i eksplozirali. Mrtvih je bilo Japanaea 3, a ranjenih 3.

Ova izvješća se u glavnom slažu sa drugim, već poznatim izvješćima, te potvrđuju, da su ruske ladje u Port-Arturu nesposobne za boj, ali da ima još od 6 razaraća čitavih.

Tokio 20. Javljuju iz glavnog stana mandžurske vojske: Rusi su navalili na naše predstraže ali su bili odbijeni.

Petrograd 20. Kuropatkin je predćelama svečano uveo nova tri zapovjednika generala Grippenberga, Linjevića i Kaulbarsa na čelo odnosnih vojska.

Petrograd 20. (Službeno) Kuropatkin brzajavlja, da mu danas nije došao nikakav izvještaj o sukobima. Jedan odio lovaca je u noći od 15. o. m. pošao na jednu uzvisinu južno od mjesta Tantsitsaj, gdje obično po danu stoji japanska suraža, pak je podmetovao minu i zapalio. Vičjele se za tim kako Japanci uzmakose vukući sa sobom 8 mrtvih ili ranjenih drugova. Dnevno se podržaje medju predstražama puškarjenje.

Petrograd 20. Pukovnik Gettke izvješćuje o uređenju nove mandžur-

ske vojske, da će 16. zbor biti dne 10. siećnja sav na bojištu. 4. zbor biti će tamo koncem siećnja, a 2. početkom ili sredinom voljaće. Prva i druga armeja su u punom broju na bojištu, a svaka od triju vojska sastojati će od 5 zborova.

London 21. Novine donasaju potankosti o borbi prigodom zauzeća Tikvinšan po Japancima. Prikazuju to kao većim uspjehom ili velikom pobjedom Japanaca. Junak dana da je bio stari general Samajima, koji je stupao na čelu četa, i dao tako primjer riedke hrabrosti i prouzročio veliku pobjedu ondje, gdje se držalo da će biti propast Japanaca.

Tokio 21. Ladja stražarica „Asagir“ uhvatila je jučer englezki parobrod „King Arthur“ koji je htio pobjeći iz Port-Artura. Ovaj parobrod je bio donio živeža u Port-Artur. Na brodu je bilo ruskih pomorskih oficira, koji su išli da se ukraju na baltičku flotu. Parobrod je oduveden u Sascho dok sud o plienu ne odluči glede zarobljenja.

London 21. Iz Tokia brzajavlju da je križar „Sushima“ uhvatio parobrod „Nićgita“, na kojem su hćjeli zapovjednik i momčad potopljenog tuskog križara „Rostropni“ pobjeći u Vladivostok.

Petrograd 21. Ruska brzajavna Agentura donasja iz Mukdena: Tunguzke hajdučke čete, pod zapoviedj japanskih oficira, koje su robile i plienile u dolini Liao, umanjile su se za dvie trećine, jer se Japanci nisu držali sklopljenog ugovora.

Petrograd 21. Englezke novine donasja lažne viesti, da su ruski oficiri, preobučeni u prosta odiela, hćjeli podmititi ribare iz Hulla. — Stoji pak to, da se englezka vlada i Japanci boje, da hulski ribari ne otkriju istinu na sudu u Parizu, kako su bili narućeni od Japanaea, da svojim brodovima zaštite Japanske torpednjače, koje su imale dignuti minama i torpedama baltičku flotu u zrak.

**HRVATI,**  
kupujte svi papir za pušenje  
**Družbe sv. Cir. i Met.**  
za Centru.

**Franina i Jurina.**



Fr. Ča da je Jure tebe pital on Kapopost va Rovinju prije dibatimenta ako će se zaminat talijanski ali hrvatski.

Jur. Je me pital da, pak sam mu rekla, ako ga dalmatinski zajik biži više na talijanski da govori talijanski, ako ne, kako oće.

Fr. Ter on se je i zadnji put na čisto hrvatskom dibatimentu zaminat talijanski, mogal je i ov put.

Jur. Ja sam to tako i mislel, samo mi je bilo kuriozo, zaē me on pita kako će govoriti, kad zna dobro da nijedan od nas 4stiri obtuženika ne zna talijanski.

Fr. To ti je Jure zato, zaē on raporiti piše nimski, s gospodom, da bude veći gospodin, govori talijanski, a nas poslata kadgod hrvatski.

Fr. Ča biš rekla Jurino, ki će bit buduć podaća! u Puli?

Jur. He, teško ti je brate zibrat pravoga.

Niki kažu, da će bit vokat Baratun, drugi, da će bit nodar Bodul, treći, da će bit nodar Nimac, četvrti, da će bit direktor od pošte, pak sad zibiraj.

Fr. A koga bi šlihi naši šijori deligati? Jur. Oni bi najvolili onoga, ki ima punu i vaik odprtu torbu.

Fr. A ča će šćjalisti? Jur. Oni da moru i brez njega.

Fr. A naši vanjski kmeti? Jur. Njih nijedan nepita, samo da lipo plaćaju dionale.

## Pogled po Primorju.

### Puljsko-rovinjski kotar:

#### Imenovanje.

C. k. namjestnik za Primorje u Trstu imenovanje je namjestničkog koncipistu dra. Alberta pl. Hirscha kotarskim povjerenikom.

#### Ratni brod „Carica Jelisava“.

Glasmom službenog izvješća ratni brod „Carica Jelisava“ prispjela je u Amoy, gdje će ostati četiri dana. Na brodu svi zdravi.

### Božićnica za djecu hrvatske škole u Puli (Šijana).

Kako je bilo javljeno, obdržavala se jučer u 2 sata poslje podne Božićnica za dječicu naše krvi i jezika u šijanskoj školi. Vrlo pohvalno je od upraviteljstva škole, što je poprimilo obićnj da se djeci pružaju ovakove zabave, kao predteča i spomen na svete Božićne blagdane.

Hvala radnosti i marljivosti ravnateljstva škole gospodinu Jelušiću, i učiteljicama koji su velikim trudom nastojali da malu dječicu uvježbaju u pjevanju i deklamaciji, te osobito velecijenim gospodjama i gospođicama koje su se požrtvovno i revno zauzele, tako rekuć natjecale sabiranjem prinosa, da Božićnica što liepše ispadne, zabava je uspjela koli u moralnom toli u materijalnom pogledu, te po iznosu prinosa ovogodišnja Božićnica je najbolja. Posjet zabave bio je tako velik, da dvorana škole bila je prepuna ljudi tako, da je mnogo posjetnika moralo slušati zabavu u predvorju i na vratima. Zabava je odpočela sa pjesmom „Narodi nam se kralj nebeski“, koju su djeca odpevala veoma skladno.

Slijedio je zatim deklamacija, monologa, pjevanje u zboru, što su sve dječica, dobro uvježbana izvela na obće zadovoljstvo i što je obćinstvo svaki put odobrilo burnim pljeskanjem. Čuli smo takodjer Schubertov „Nocturno“, duet, izveden na harmoniumu i guslama. Mala djevojčica Ladavac, zahvalila se veoma milo svim dobroćiniteljima i velevriednim gospođjama koje su najviše dopriniele da se Božićnica mogla prirediti, te im iz nevinoog srca iskreno doviknula u ime sve dječice: „Bog Vas živi i Bog Vam plati.“

Na koncu je veleuč. g. dr. Ivan Zucccon, odvjetnik, a predsjednik podružnice Sv. Cirila i Metoda živim riećima pozdravio prisutne, te veoma topla zahvalio gospođjama na požrtvovnom rađu i ljubavi, što su izkazale prema našoj djetici, preuzev na se neugodnu zadaću oko sabiranja prinosa i svim onim dobroćiniteljima, koji su pružili svoju darežljivu ruku i pripomogli dobrom djelu. Obodrio je majke i oce našega roda i jezika, da ne puste da im se njihov porod izgubi, ne padne u more tudjinstine, da se ne izrodi njihovom jeziku i mlieku. Djeci je pak preporučio da budu poslušna svojim učiteljima i da marljivo uće, čime će se jedino pokazati zahvalnima njima i svojim roditeljima.

Ovime je zabavni dio završen, te se je odpočelo sa djeljenjem nagrada „Božićnice“ djeci. Ovom prilikom, opažamo pak nekojim majkama, da nije liepo ni častno za nje, što pokazuju reg bi nekakovu pohlepnost za darovima i prigova-

raju bez razloga ovom ili onom, kao da im je krivica poćinjena. Upraviteljstvo škole pozna dobro prilike i potrebe pojedine djece, te je koli ovo toli i odbor gospođa sdušno nastojao da pravedom pripomogne samo siromašnoj djeci, jer to i je svrha ovih Božićnica. Ovo budi rećeno bez zamjere.

**Pučke škole u Puli.** Poćajemo po ovdašnjem „Omnibus“ jedan primjer o zalostnih školskih prilukah u našem gradu, a iz tog primjera neka si stvore naši cijenjeni čitatelji sud kako je po ostaloj Istri, gdje imadu vlast u rukama naši tobožnji prijatelji i prosvjetitelji:

Pula ima 36.000 stanovnika. Po poznatoj statistici imade oko 23.000 Talijana, 8.500 Slavena i 4.500 Niemaca. Školskih obvezanika ima u Puli 4200. Talijanske škole, kojih imade raznih vrsti, imadu 2530 djece. Njemačke škole raznih vrsti, 1435 ućenika. Po statističkom razmjenu morali bi Talijani imati 2750 školske djece, Slaveni oko 1000, a Niemci oko 500. Medjutim vidimo kako njemačke škole progutase još skoro 1000 djece. Slaveni pako u Puli nemaju ni jedne škole ni jednoga razreda! Njilova (većinom hrvatska, a nešto i slovenska) djeca moraju polaziti talijanske i njemačke škole, jer družbina udaljena škola u Šijani ima teč 278 djece, većinom seoske. Eto ovakove su istarske školske prilike. Znaćajno je kako je tu jaka germanizacija.

### Udovica utješena.

Jučer smo u talijanskom diehu našega lista javili paku obćine Pule, da je obćina Pula, ostavši udovicom odkad ju je njezin brantelji i brantelji Rizzi sirotu svu zaduženu i teško uvievljen: iznenada sa svom djeecom ostavio, dobila sedam tutora, koji će sada za nju skrbiti i braniti je od zla i neprijatelja... Hrvata, dok joj ne adaju novoga muža t. j. do novih obćinskih izbora.

Ti njezini novi brantelji i brantelji jesu: 1. Dr. Dinko Stanich, kao predsjednik, glava nove obćilej; 2. Jure Benussi, trgovac posjednik; 3. Vjekoslav Dejak; 4. Dragutin Frank, upravitelj poštanskog i brzajavnog ureda; 5. Petar Privileggio, obće deligat fazanski; 6. Dr. Vilko Vareton, odvjetnik; 7. Sašo vitez Wilhelm, viši njernik mornarnice u miru. Svi ovi, izim našega Dinka i Vilka, povratise se opet u majćino krilo, da pod vodstvom nesudjenog očuha i u društvu s „desetim“ bratom zacieglju rane i otiru suze zaduženog majci a izpunjuju praznine wertheimovih blagajnica.

Nu tješ se sirotu majko, ima jošte na biljade i hiljade djece, koji s tobom goiko plaču i tuže već godine i godine, ali na sve vapaje naše uvijek se oglašise i čuća i djeđi i stari svatovi naši.

### Kanfanar 21.

Veliko se je zlo dogodilo prošle noći ovdje kod nas. Izgorjela je do temelja „Villa Zalaznik“ vlasništvo istoimenih supruaga. Gosp. Zalaznik jest činovnik e. kr. pošte u Puli, a obitelj mu je stanovala ovdje. Zgodno građena palaćica dizala se je posve blizu željezničke postaje i liepo se je prikazivala putnicima.

Težkom mučom spasili su nešto robe.

### Lošinjski kotar:

**Iz Osorščice mjeseca prosinca.** Dožao je truhom za kruhom, da hrvatsku djecu odnaruđuje i kad se je već ohćeo našega kruha, da nam nesmetano daje leketej pokri. Juce se farizejski katolićcijem. Hrvati, dobre dušice, gledali su toga areikatolika nekako čudno, dapače tobože najradikalniji svećenici iz okoliša mlatali su, da mu ućede, talijanski, akoprem njim se je taj sladki jezik strašno po ustlima lamno. Taj Tirolac učitelj Tonolli naućio se je upravo radi toga črekat u razne tobože katolićke talijanske novine, i veselio se, što su nesmetano njegovi vjernici širili je medju pukom i tim porećavali







# POZOR!

**BOLESTNOME ZDRAVLJE;  
SLABOME JAKOSTI**



PAKRAČKE KAPLJICE I SLAVONSKA BILJEVINA su danas najoljubljenija dva pučka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokrišu si put na sve strane svijeta.

## PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrsno kod svih bolesti želudca crijeva — odstranjuju grčeve i boli želudca, gone vjetrove i čiste krv — pospješuju prolazak, ljavaju male i velike plute, odstranjuju groznice i sve druge bolesti od iste dolazće. Liječe sve bolesti jeta i sluzni. Najbolje sredstvo protiv bolesti materice i madrona — s toga nesumnjivo manjkalu u nijednoj gradjan-koi ni seljačkoj kući.

Neka svatko nauči i adresira:

Vidmarčić p. proučuje seljacima moć Pakračkih kapljica.

**PETAR JURISIĆ** ljekarnik  
PAKRAČAC br. 207. (Slavonija.)

Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu su:  
12 bočica (1 ducat) K 5.— 36 (3 ducata) K 12.40  
24 bočice (2 „) „ 8.80 48 (4 „) „ 16.—  
60 bočica (5 ducata) K 18.—

Manje od 12 bočica se ne šalje

**SLAVONSKA BILJEVINA** rabi se upravo sjajnim najboljim uspjehom protiv najstarijeg kašlja, probolji, promuklosti, hrapavosti u grlu, teškoni disanju, astmi, probadanju, kataru, odstranjuje guste sluzi, te djeluje izvrsno kod svih ma i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je sljedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boce K 3.40 4 originalne boce K 5.80  
6 originalnih boca K 8.20

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili pouzetcem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

**PETAR JURISIĆ** ljekarnik  
PAKRAČAC (Slavonija).

# Svoj k svomu!

Niže potpisani obznanjujem sve svoje p. n. gospodu mušterije, da su prispijele sve vrsti tkanina za

jesen i zimu

za gradjanska odijela, kao i za vel. gg. svećenike, kao talare, reverende, ogrtače (Überziher), salonska odijela od raznovrstne crne tkanine najbolje vrsti.

Da svim zahtjevima p. n. mušterija zadovoljiti uzmožnem, nabavio sam na raspolaganje uzorke najfinijih inozemnih kao i tuzemnih tkanina, kao i jurnale I. švedske pomodne akademije. Mojim neumornim trudom postigao sam liepu svjedočbu p. n. gg. mušterija, da im ne treba posluživati se kod kojekakvih agenata, pošto ja nabavljam izravno sve što odgovara najkunjijim zahtjevima krojačkoga obrta.

Preporučam ujedno gotovih odijela, haveloka i ulstera koje držim vazda u zalih.

Cjene umjerene bez bojazni utakmice.

Naručbe na obročno odplaćivanju za potpunu jamčevinu izvršavaju se točno i solidno.

Nadajući se otkriva p. n. gg. mušterija

**Marko Zović**

krojački obrtnik u Pazinu.

# Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, gajanti-rano pčelnoga voska.

Usitreno svieće iz gori imenovanog

voska, ukrašeno u reliefu sa zlatom,

ošćenim sviećem lit. . . . . kg. po K 8.—

te: ukrašeno s odjeljivim rielcama . . . . . 5.—

Tamjan lagrima, najljubiji . . . . . 2.40

gornja . . . . . 2.—

Svieće za pogrebe po vrlo nizkoj cijeni. — Za pravi, čist vosak jamčim sa 2000 kruna.

Gerahimovi stonji (stolji) i stakla za vječni lit. — Isto tako uređi pilomac (stolni) i svadati, uz vrlo nizke cijene.

Preporučam se pročastnom svećenstvu, p. n. občinstvu najpozornije,

J. KOPAČ, voščarolca u Gorici.

# Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4 1/2% kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na injenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lievo, gdje se dobivaju pobliže informacije. Ravnateljstvo.

# APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalicko-muriatitna-litijiska kiselica, vrlo bogata ugljičnom kiselinom izvrsno i poput kristala čisto stolno piće.



Glasoviti liečnički autoriteti prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana protiv ulozima i reumi, kod želudačnog, plućnog, grlenog i svih drugih kataru, protiv hemeroidima (zlatnoj žilji, kod boli butvega, mjehura, kamena, žučarne bolesti, zrnatih i nateklih jetara, žučaravica i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrsno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirao je prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovacke kiselice“  
ZAGREB, ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restoracijama i gostionama.

# V. Despalatović

soboslikar za Istru

Via Circovevializata 61. PULA Via Circovevializata 61.

Preporuča se za slikanje palača, vila, kazališta, crkva te u njima oltare, božje grobove, popravlja kipove svetaca.

Radnja je trajna

Veliki katalog ukusnih uzoraka za crkve i palače daje na uvid.

Cijene su umjerene.

# NA ZNANJE gg. TRGOVCIMA!

Podpisani ima na prodaju 60 hektolitara vina terana prvoga reda i nešto biologa iz vlastitih vinograda. Moje vino je nagradjeno diplomom god. 1901. od Gospodarske Zadruga u Pazinu.

Koji želi nabaviti tog vina, neka posjeti potpisana, te će se pogoditi za cijenu.

Naslov:

Jakov Modrušan

Paladnjaki, pošta Žminj (Istra).

Kava postaje vanredno tečna pridodate-li joj

# Vydrovu žitnu kavu!

5 kg. franko poštom 4 K 50 f.  
Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“  
za zabavu i pouku — badava.

VYDROVA TVORNICA ŽITNE KAVE u PRAGU-VIII.